

ja, hogy igazságos rend megteremtését szolgálja az európai szférában, valamint Nagy-Ázsia területén.

— Mindenekelőtt azonban ahhoz kell hozzájárulnia, hogy amilyen gyorsan csak lehetséges, ismét békét adjon a világnak. Minden államot, amely maga is azzal a szándékkal foglal állást emellett a tömb mellett, hogy hozzájáruljon a népek békés kapcsolatainak helyreállításához, ösztönzést és hálátlan üdvözlést és meghívjuk a politikai és gazdasági újrendezésben való közreműködésre. A szerződés tehát mindenképpen a világéke helyreállítását fogja szolgálni.

A birodalmi külügyminiszter befejezésül a német birodalmi kormány nevében köszöntötte Olaszország császárat és királyát, Benito Mussolinit, a Ducet, a fasiszta forradalmárt, Japán császárat,

Ciano gróf beszéde

Ciano gróf nyilatkozata így hangzott:

— A szerződés, amely ma Olaszországot, Németországot és Japánt összeköti, a politikai, gazdasági és katonai együttműködés ünneplésére kötelezettséggel megpecsételi és megerősíti a kötelezettséget azoknak az érdekeknek és céloknak, amelyek ezekben az években, amikor a világ új történelmét kovacsolták a három állam között, fennállottak. Az az összetartás, amely ezekben az években Olaszország és Japán között kialakult és amely három államunkat szövetségbe egyesíti, abból a küzdelemből ered, amelyet, mint eddig, továbbra is folytatnunk kell. Összetartásunk a mai helyzetben lelki alapját és célját, olyan alapot és célokat, amelyek megfelelnek a három nép legfelsőbb szükségleteinek és szövetségünknek, a szellem, az erők és szán-

Kurusu nyilatkozata

Kurusu japán nagykövet a háromhatalmi szerződés aláírása után a következőket jelentette ki:

— Szívemből örvendek, hogy ma aláírtuk a világtörténelem szempontjából valóban nagyjelentőségű háromhatalmi szerződést a baráti államokkal, Németországgal és Olaszországgal. A barátság erős kötelékei fűznek minket egymáshoz. Az a tény, hogy ez a barátság most már komoly formát öltött és a háromhatalmi egyezmény létrejöttére vezetett, hogy ezek a nemzetek a kölcsönös célok érdekében erejüket egyesítik és elhatáro-

APOLLO filmszínház

UJSZERŰ TÉMA, ÚJ IRÁNY, ÚJ FILM-PRIMADONNA, IZGALMAS ÉS EROTIKÁVAL ÁTFÜTÖTT SABLONMENTES MAGYAR FILM:

Főszerepben: Szilágyi Szabó Eszter és a legremekesebb magyar művészek: Uray, Csontos, Greguss, Latabár és Pataki.

Mária két éjszakája

Valamennyi lap hangsúlyozza, hogy amikor az elnök ezt a rendelkezést aláírta, egyszersmind utasítást adott, hogy Hawaii-ban és a Philippin-szigeteken további 35.000 nemzetőrt hívjanak be.

Washington, szeptember 27. (KH) A Fehér Házhöz közelálló politikai körök nagy figyelemmel kísérik a japán sajtó magatartását és a Tokióban tett politikai kijelentéseket. Ezek kö-

MA, SZOMBATON:
CSAK 16 EVEN FELÜLIEKNEK!

zött a leglényegesebbnek azt a japán teletentést tartják, amely szerint Japán Amerika részéről ellenséges magatartásnak minősíti Csong-Kai-Sek további támogatását. Ezek a politikai körök hangsúlyozzák, hogy ebből a szempontból fontos az a huszonötmillió dolláros áruhitelkölcsön, amit legutóbb az amerikai kormány a csungkingi kormánynak megszavazott.

A franciák megszüntették az ellenállást Indokínában

Tokió, szeptember 27. (KH) A japán fővárosban csütörtök este lett közlés szerint a francia csapatok, tekintettel a japán támadó csapatok nagy túleréjére, a további ellenállást megszüntették. Ezzel egyidőben jelentik, hogy a japánok megkezdtek katonai erők partraszállítását Haiphong közelében.

Vichy, szeptember 27. (NST) A japán-indokínai incidens békés elintézéséről Vichyben felhivatalos jelentést adtak ki, amely szerint a dong-

dangi véres események Nishihara tábornok, japán főmegbízott közbelépésére véget értek. Nishihara írta alá japán részről a japán-indokínai egyezményt és személyesen utazott a megszálló csapatok főhadiszállására az incidens elsimítása érdekében. A francia jelentés szerint egyes helyeken még harcok folynak, ahova a japán főparancsnokságnak a harc megszüntetését elrendelő parancsa még nem érkezett meg.

Egész Angliára kiterjedtek a csütörtöki német légitámadások

Berlin, szeptember 27. A Német Távírási Iroda értesülése szerint a német légi haderő csütörtöki támadásai az egész angol szigetre kiterjedtek. Északkeleten a Midlandban és Anglia egész déli részén is hullottak a bombák. A Bristol melletti Fintoni-féle repülőgépgyár ellen intézett szerdai támadás után csütörtökön a Southampton melletti ismert Spitfire-gyár bombázásával értek el a német repülőrendkívüli jelentőségű sikert. — Több találatat következettében óriási tüzek és robbanások keletkeztek, csarnokok és vasuti berendezések tönkrementek. Ezeknél a vállalkozásoknál a német vadászok 19 angol repülőgépet lőttek le Anglia és a Csatorna felett. Három német repülőgép hiányzik.

Csak most vált ismeretessé, hogy egy Junker-088 típusú német zuhanóbombázó az Északi-csatornában Patrick kikötőjéig délkeletre egy kísérlettel hajózó hajócsoporthoz bombatárlattal elsüllyesztett egy 10.000 tonnás kereskedelmi hajót és egy 8.000 tonnás olajszállító hajót. A bombázó egy ideig az Ir-tenger fölött körözött a nyugati partokhoz vezető hajóutak ellenőrzése céljából, amikor a reggeli derengésben egy erősen biztosított hajókaravánt vett észre, amelynek

hajóegységei egymástól nagy távolságban tartózkodtak. A repülő a legnagyobb hajóra irányította bombáját. A hajó a találat következtében néhány percen belül erősen oldalra dőlt. A váratlan támadás annyira meglepte a hajók személyzetét, hogy hanyatl-homlok mentőcsónakokba szálltak és felvetették magukat a kísérő hadihajókra. (MTI)

Légitámadások alatt is nyitva maradnak az angol bankok

London, szeptember 27. (KH) A bankok szövetsége csütörtökön a néhány hónappal ezelőtti előírt légitámadásokra vonatkozó tanácsokat újabb felhívással szigorította meg. A szövetség az öt legnagyobb bank, a „Big Five” — a Lloyds Bank, a National Provincial Bank, a Midland Bank, a Westminster Bank és a Barclays Bank — valamint az Angol Bankból áll. Előírja, hogy a pénzintézetek a légitámadások ideje alatt is, ameddig csak lehetséges, nyitva tartandók. Csak a sapek bezárásáról, valamint a pénztárak készpénzkészletének biztonságába helyezéséről kell gondoskodni, a hivatali munkát azonban a lehetőségig tovább kell folytatni.

Heves légitámadások az észak-és keletafrikai harctéren

Valahol Olaszországban, szeptember 27. (Stefani) Az olasz főhadiszállás 112. közleménye:

Észak-Afrikában felderítő járőrtevékenység folyik.

A csapatok és Sollum ellen intézett ellenséges légitámadások egy sebesülést okoztak.

Megállapítást nyert, hogy a csütörtöki közleményben valószínűleg lelőttek jelzett két repülőgép közül az egyiket végleg lelőtték.

Repülőink bombázták Haifa központi pontját és eltalálták az olajvezeték torkolatánál levő tartályokat, a kikötőben levő katonai raktárakat, valamint a vasutat és a kikötőt, különösen a bűvághajókikötő épületeit és raktárakat.

A heves légvédelmi tevékenységgel szemben valamennyi repülőnk visszatért támaszpontjára.

Kelet-Afrikában repülőink nagymértű és kisebb bombákkal eltaláltak egy táborhelyet a Galabastól nyugatra fekvő Amadi erdőségeken. Egy másik légi alakulat kísérletet bombákat dobott le a sudáni Akbara folyó partjainál táborozó ellenséges csapatokra.

A Hargeise, Berbera, Agordak és Guran elen végrehajtott légi támadások két sebesülést és jelentéktelen anyagi kárt okoztak; Metemmanál hat halott és 23 sebesült volt az áldozat, majdnem valamennyi a benszülöttek közül. Légvédelmi tüzéségünk előtt két ellenséges repülőgépet, amelyek lángolva zuhantak le. (MTI)

INGYEN REPÜLHET, AKI GYÜJTI A REPÜLŐBÉLYEGET!

Berlinbe repült a moszkvai német nagykövet

Belgrád, szeptember 27. A zágábi „Novosti” moszkvai távirata szerint Schulenburg gróf moszkvai német nagykövet repülőgépen a német fővárosba utazott.

Berlini politikai körök értesülése szerint a nagykövet útjának az a célja, hogy személyesen tájékoztassa Hitler kancellárt és Ribbentrop külügyminisztert.

A kínai csapatok is benyomultak Francia-Indokínába

Hanoi, szeptember 27. (KH) A francia gyarmati csapatok ellenállásának megszűnése óta egyre több japán csapat szállító hajó érkezik Indokína kikötőibe és most már teljes erővel megkezdődött a japánok bevonulása Indokína északi határa felé. Tegnap délután nagymennyiségű tankot és páncélos gépkocsit tettek partra, Haiphongba pedig utász és műszaki ezredek érkeztek, akik már el is indultak az ország belseje felé. Sanghái jelentés szerint egy japán repülőgépanyahajó is az indokínai vizek felé tart. A hanoi japán csapatok parancsnoka közölte az illetékes francia hatósággal, hogy a japánok a legnagyobb figyelemmel lesznek Indokína lakóinak személyi és vagyoni biztonságára, de ezzel

szemben elvárják, hogy a csapatok felvonulása elé akadályt ne gördítsenek.

Jól beavatott francia körök értesülése szerint japán és a kínai csapatok között az összejövetés négy-fő napon belül várható, a kínai határ mentén, de valószínűleg Indokína területén. Ugyanis a befutó jelentések szerint a kínai csapatok egyes helyeken átlépték Indokína határát. Eddig három hidat, két vasuti átjárót robbantottak fel. Állítólag a Burma-Indokína-i háromszögben Csong-kai-Sek mintegy negyvenmillió főnyi katonaságot összpontosított a kínai határ és a burmai út védelmére. Ennek a kínai haderőnek harci értékéről, felszereléséről, közelebbi adatok hiányoznak.

Behívások Hawaiban és a Fülöp-szigeteken

Washington, szeptember 27. (KH) Valamennyi amerikai lap első helyen foglalkozik az elnök által kiadott vas-

és acélkivitel tiltó rendelettel, amelyet az első lépésnek minősítenek a japánok indokínai partraszállása ellen.

Divato-^{D3} zsi mode

Báranyt ^{B4} NEU ^{B4} szellé C

Közyg ^D ecen váz

Debrecen város törzsi bi-
zottsága hétfőn dél-
közgyűlést tart. <sup>ki-
külvü</sup>

A közgyűlésen be-
közpöki mezőgazda-
75 növényekkel meg-
Debrecen város évi-
valóra vált. <sup>gy a
ntézet
ezzel</sup>

A nagyerdei elá-
Kartács uccára hely-
csalatosan a nagy-
erdősízi lakássá a
raktárnál pedig egy
épitének s erre 10.000
kér a város vezetése <sup>thitelt
átalakítást s a
tiszoda zárva</sup>

Foglalkozik a köz-
szükségmunkások új-
vaslat az, hogy a váro-
ségmunkásokat, akik
lyezkedni, kisegítő m-
falmarza s így ezek,
akik már hosszabb
szellemi szükségmunk-
ra is megmaradnak <sup>ellenni
A ja-
szük-
elhe-
nt al-
yanok,
oznak</sup>

A nagy ^{és árki} ^{tály el}

Debrecen és Vidéke-
tesszaksztyálya pénteke-
bor László elnöklése-
Az ülés iránt igen nagy
vántult meg. <sup>szolott, majd azt
a nagyvágók van-
nelni.</sup>

Vitéz Gábor László-
tőrában elmondotta, <sup>korábban örült
tesnek tudta elár-
Id. Szűcs Bé-
neit és a halál-
nyuló arkormán-
szóvá. A szövét-
zása érdekében
szel nem lép-
g, hogy las-
tás nem
ápar.</sup>

Vitéz Gábor László-
tőrában elmondotta, <sup>de Gyula
már az írt
árak megál-
Ory Lajos hat-
szelt. Vitéz Gá-
ra Ory Lajos.
József, Korom-
il Szűcs Béla,
Szabó Károlyok
tálmazták fel. b-
közön kidolgoz-
bevezetés céljából
kormánybiztossá-
Kis László a k-
járól szól-
az állatkem-
reskedelem-
resnek ug-
tesipar.</sup>

Bornyai Gyula fe-
rom Gyula nagyvágó-
vágók ügynevezett
gét fejtettek ki. Mo-
hivatalos szerv Debr-
pókat állított fel, a
lenek voltak árui piac-
ben minden elkövetni.

Markovics Sándor
hogy a nagyvágói te-
hasított áru termelés
csupán.

Oláh János ügy-
lomban

Hungária ⁷ ⁷

Ma először a leg-
rosabb kalandor-
moderna film

A német hadikészülődés az álcázás csodája

Dunkerqueben a hajók temetőjében minden csendes A rejtegetés művészei

Belgiumból jövet, az Északi-tengerparton észrevétlenül marad el az utas mögött a hajdani belga-francia határ. Ahol azelőtt leeresztett sorompó zárta el az utat és szuronyos határőrök szemfüles vámtisztek állították meg az érkező gépkocsikat, most semmi egyéb nem emlékeztet ezekre a hajdani napokra, mint az a kocsmacéger amely piros betűkkel hívogat és kellelti magát: „Borozó a Vámhatárhoz.”

Azóta a kocma is bezárt, ledeszakított ablakai mögött megszűnt az élet ajtaján keresztgerenda és hatalmas lakat. A határvonal pedig annyira elenyészett, hogy még német őrség sem állja el az utat. Egyetemesen megszűnt földön járunk, nincs különbség abban, hogy vajon azelőtt belga, vagy francia színek alatt kormányozták a lakosságot, amely most mindenütt a német katonai parancsnokság akaratát követi. Az országúttól balra már francia falvak, apró fürdőhelyek sorakoznak szoros egymásutánban, jobbra pedig a homokbuckák mögött a tenger morajlik.

A ROMOK KÖZÖTT

Dünkirchen felé közeledünk, ezen az annyi vértől ázott lapályon keresztül, ahol minden talpalattnyi földön elkeseredett, ádáz harcot vívtak az előnyomuló német csapatok és a visszavonuló angol haderők. Azóta már hosszú hetek, hónapok teltek el, a letarolt, ellaposott barázdákban új kalászbá szökkent a nyár, itt-ott már le is arattak, a sárguló tarlóra parázslón süt a nap.

Olyan szürkék, szomorúak ezek az északfrancia szántóföldek: a még le nem aratott kalászkok, vagy a már összehordott kévék között lomha, feketé selyes testek hevernek, ahogy az ütközetből mindmáig ittmaradtak. Repülőgépek, páncélcsovik összenyomortított vázai, lelőtt bombavető, felfordult tankok. Itt-ott betonerdőtornyok romjai, pözdorjává lőtte őket a tüzéség, vagy talán a német stúká. A gyorsan robozó gépkocsiból nem lehet megállapítani. A mezők simaságát hatalmas tölcserék szaggatják meg a bombák becsapódásának nyomai.

DÜNKIRCHEN, A HAJÓTEMETŐ...

A kikötő felé egyre kevesebb az ép ház. Valamelyik szélesebb, nagyobb csatornában hajókémények állnak ki a vízből. Nem egynéhány kémény amely itt-ott jelzi az elsüllyedt hajók helyét, 50—100, vagy talán még több roncs torlaszolja el a vizet, egyelőre még gondolni sem lehet az ellakarításukra. Ameddig a szem ebben a csatornában ellát, mindenütt a kémények kusza erdeje, a zöldek, poshadó vízben. Innen már csak pár lépés a tengeri kikötő, szinte úgy tornászunk át magunkat a romhalmazok között.

Amatőrfényképek kidolgozása,

alkalmi felvételek, modern portrék

Műszaki Foto

HANGYA BÉRHAZ

Igazolvány képek

2 órán belül készülnek.

Messzelátóra nincs szükség, a parthoz egészen közel, oldalra dőlve hever a sekély vízben több angol cirkáló; jól látszik rajtuk a légibombák borzalmas hatása. Ezek innen vívlik meg a maguk harcát, ágyúikat a városra és a város mögé irányították, hogy fedezzék az angol visszavonulást, miközben a német légítámadás mindig megújuló rajokban indult ellenük. Az egyik hatalmas cirkálót a telitalálat a szó szoros értelmében kettészelt. A vízpartig már nem juthatunk le, drótsóvény zárja el az utat, mögötte német járőr végzi sétáját.

A „REJTEGETÉS MŰVÉSEI”

Egyet azonban feltétlenül meg kell állapítani: ez a háború és a mostani hadikészülődés az álcázás csodája. Úgy látszik, hogy a német hadsereg ezen a téren a lehető legteljesítményt tudta elérni. Ha valaki vezet, vagy útmutatás nélkül tévedne erre-ire, azt hihetné, hogy az előkészületek még egészen kezdetleges állapotban vannak. Hiszen nem látni ágyúkat, nyoma sincs seholy katonaságnak, kivéve természetesen a repülőket és a tengerészeket, akik igen nagy számban nyúzósgóznak a városokban és az utakon.

De hol vannak azok a bombavető vadászgépek, amelyek egyszerre ötvenével, százával bukkannak elő? Hol

rejtegetik őket, hol bujtatják el hatalmas testüket? Ezt nem látja az idegen. Mi láttuk őket, de szinte kézenfogva kellett odavezetni bennünket, annyira eltűntek, úgy elrejtőztek. Indulásra kész hárommotoros, hallod a hangját, amint légszavarijai már bőve kavarrják a levegőt, a kipuffogó hatalmasakat durran; a közelben van tudod, érzed és mégsem láthatod. Azután ágyúk, ezek a borzalmas erejű szörnyetegek, hosszú csövekkel, emeletnyi óriások: nem látni őket. Légelhárítófészek, könnyű gépagyúk, nyompekések, fegyverek, harcicszközök: aki betekint a titkok mélyébe, az tudja, hogy ez az egész terület egyetlen roppant indulásra kész feszültség. Az idegen szemében csak békés, mormoló tengerpart, kis városok, fürdőhelyek, erdők és szántóföldek tarlója. — mint ha az előkészületek meg sem kezdődtek volna!

Pedig megint az a helyzet, mint minden alkalommal, ha Németország döntő elhatározás előtt állott: titokban, rejtve, minden az utolsó szögig végző alkatrészig előkészítve, csak arra vár, hogy a legfelsőbb irányító akarat megnyomjon egy gombot: azután egyszerűen megindul a roppant gépezet. Igen, a csatorna innessé partján minden készen áll, bármelyik óra, bármelyik nap meghozhatja a támadást. Hogy az mikor indul meg, e héten, e hónapban, vagy talán még később? Hiába is kérdeznék ezt, a katonák sem tudják. A hadsereg csak előkészít és végrehajt. Amit eddig tett, az az álcázásnak, a titokban megrendezett előkészítésnek páratlan csodája.

A királyhágómelléki református egyházkerület sorsa

Illetékes helyről felleltek bennünket a következők közlésére:

Mindhárom helyi napilapnak folyó hó 27-iki számában híradás jelent meg a királyhágómelléki református egyházkerületnek a tiszántúli református egyházkerület kebelébe való visszatéréséről és a méramarosszigeti jogakadémia sorsáról. Mindhárom híradás alkalmas arra, hogy félreértéseket tömásszon. A királyhágómelléki egyházkerület elnöksége a tiszántúli püspököt tisztán bizalmas jellegű baráti tájékoztató szerzése és adása céljából látogatta meg. Ez a kölcsönösen tájékoztató megbeszélés semmi tekintetben sem teremtett meg befejezett tényeket és nem vághatótt elébe azoknak a hivatalos jellegű tárgyalásoknak, amelyek a visszacsatolás módozatainak törvényes elrendezése érdekében a közeli hetekben fognak lefolyni Budapesten, az arra illetékes konventi és zsinati elnökség vezetése alatt, mint a hazatérő két egyházkerület (erdélyi és királyhágómelléki), mind pedig a hazafogadó négy egyházkerület összes püspökeinek és főgondnokainak részvételével. Ugyanígy tárgyalások készítettek elő a mult alkalommal is a felvidéki református egyház-szervezetek visszatérését. E tárgyalásokat megelőzőleg bármely előkészítő bizalmas megbeszélés pusztán csak informatív jellegű lehet és a nyilvánosság előtt nem tüntethető fel úgy, mint bevezetett tények teremtése. Ugyanez áll a méramarosszigeti jogakadémia sorsára nézve, amelyre vonatkozólag a jelen alkalommal még informatív megbeszélések sem folytak és amelyre nézve nemcsak a döntést meghozni, hanem még a tárgyalásokat megindítani is, egyedül a magyarországi református egyház legfőbb tanügyi hatósága: az egyetemes konvent illetékes. A döntés megtörténteig, illetőleg a hivatalos tárgyalások meginduláig minden idevonatkozó találgatás egyrészt korai, másrészt alaptalan.

Mezitlábás dámák és hontalan kávéházi vendégek a luxus hajdani városában

Párizs, szeptember 27. Párizsiak, akik el tudták hitetni az emberrel, hogy az élet mámoros ünnep, most tanulják a hétköznapokat. Nem lehet érdektelenül nézni Párizst, ezt a nagy bohém gyereket, aki mestere volt önmaga dédelgetésének és aki a dekadensség kifinomult volt az élet minden megnyilvánulásában. Hogyan viselkedik most, mikor azoknak a pontokon van legsúlyosabban érintve, ami lényegét alkotta?

Sehol annyi kávét nem ittak a világon, mint Párizsban. Párizsi kávéház hangulata, varázsa mindenkit megfogott és sok világhírű író emlékszik meg róla műveiben gyöngéd hangon. Most teljesen megváltozott jellegében. Nem szolgálhatnak fel kávét a délutáni órákban. Be kell jelenteni a 100

kilonál nagyobb kávé mennyiségét. — Még a pótkávéval való keverési arányt is rendelet szabja meg. Október 1. után pedig minden nyilvános helyen megszüntetik a kávé felszolgálását.

A párizsi kispolgár, aki megközelíthetetlen volt családi otthonának kertekéin belül, most kénytelen nyilvános éttermekbe járni, mert ezek anyagellátását inkább biztosították, mint az egyéniét. A párizsi élelmiszercsermokban van élelmiszer és a rendőrség szigorúan ellenőrzi, hogy nincs-e visszaélés az árak tekintetében. A téli élelmiszeri nehézségek csökkentésére irányul az a rendelet, hogy fűszerüzlet nem árusíthat konzervet, rizst, szárazfözeléket. Ezeket a cikkeket telen majd jegy ellenében szolgálják ki.

Hulladékpapírt

vásárol az előírt áron a DUNAVIDÉKI RT. debreceni I. rakata Rákosi Jenő uca 4. sz. mint közzeti bizományos.

Vasutikocsikban és egyéb szállítóeszközökben olyan óriási a hiány, hogy komoly nehézségeket okozott. A sűrűs intézkedések már megtörténtek ebben az irányban is.

Most barátoknak a faháncból készült ruhaanyag. Az ügynökök, akik elegáns ruhát viselnek ebből az anyagból, mesélik, hogy egész erdőket viselnek magukon. Fahánc feldolgozó üzemek vannak Krefeldben és Szászországban. A közeljövőben Hollandiában, Belgiumban és Észak-Franciaországban létesülnek hasonló üzemek.

A híres párizsi bokák harisnya nélkül, csak vékony aranyláncsal vannak felöltözve. (Szerencsésnek akad olyan is, aki megelégszik természetes díszével.)

A párizsiak érdeklődéssel nézegetik a szintetikus üvegből készült használati cikkeket. A legérdekesebbek az üvegfuvolák és üvegitárok. Most általában el vannak terjedve Párizs minden jobb szaktüzletében. Az anyagot plexiglas-nak hívják. A meg nem szállott területek lakosai és a párizsi lakosság között egyelőre szünetel az érintkezés minden formája. Természetesen az elszakadt hozzátartozókat nyugtalanítja ez.

A KANSZ akciója a tisztviselőkért

A tisztviselői érdekképviseletek tudvalevően már jóideje nagy erőfeszítéseket tesznek az iránt, hogy a régi illetmények most már maradéktalanul s mielőbb visszaállíttassanak. E terv megvalósulása sok a tennivaló, mert tévedés azt hinni, hogy már csak egy illetménycsökkentő rendelet hatályon kívül helyezése van hátra. A lakáspénzek 8 százalékos csökkentését, a közszolgálatban álló felelések után a családi pótlék elvonását, a közszolgálatban álló felelések lakáspénzének 50 százalékos csökkentését, a nyugdíjak külön szanálását, az 1932-33. pénzügyi esztendőnek a várakozási időből való kitörését, az aktív és nyugdíjas közszolgálati alkalmazottak mellékfoglalkozásának a legszigorúbb korlátozások közé történő szorítását, a kereseti adó megduplázását szintén az illetményrendeletek kategóriájába kell sorozni.

A KANSZ debreceni törvényhatósági választmányának elnöksége illetékes helyen többször eljárt e sérelmek orvoslása érdekében. Legutóbb ezenkívül felszólalt a kiegészítő iskolai tanítók érdekében, akik a hivatali szervezetben és anyagi területen őket ért sérelmek megszüntetését szorgalmazzák. Erőteljes támogatásban részesítette meg a törvényhatósági választmány a magánalkalmazásban álló közszolgálati nyugdíjasoknak az 5600—1940. M. E. számú rendelettel szemben felhozott panaszát, amely azt célozza, hogy közszolgálatra való behívásuk esetében erre az időre a magánalkalmazásban élvezett járandóságok kifizetése az érdekeltek részére intézményesen, vagyis rendeleti úton biztosítottassék.

Mindezekkel a kérdésekkel a szerdán tartott országos nagyválasztmányi ülés is foglalkozott és elhatározta, hogy a kormánytól újból elvár a felhozott sérelmek orvoslása érdekében.

Az országos nagyválasztmány ezenkívül behatóan foglalkozott a debreceni törvényhatósági választmány azzal a távirati felterjesztésével, amelyben a debreceni vezetőség a napról-napra növekedő drágaságra és a megélhetés folytan növekvő nehézségeire utalva, a régi illetmények sűrűs visszaállítását s ezenkívül az árak emelkedésével arányban álló drágasági pótlék megállapítását kérte.

Sö...
Est...

Daka...
A fő...
rajongói

Már éjszaka...
elő érkezett. A...
ros, amelyről...
világ, éfiféle...
és csendes. H...
örült lármá...
surrogásra és...
ven ördög a...
kereke üvegbe...
tak, amint a m...
sen a levegőbe...
takarták a vill...
míg az éjszaka...
óceán vizükre...
dalon a lámp...
szó viz teleje...
edőbb pedig...
tatta meg, hog...
tettó afrikai...
Casablanc...
egyidőben, va...
Dakarról utol...
szat. A franci...
ban álló város...
Gyerek volta...
zottaan emléke...
melék sok-sok...
amint halomra...
reket. Apám...
hajónk elindult...
mi, gyerekek...
mulva, hogy...
részzászlós néh...
partraszállt, me...
kiszabadította...
remített a váro...
re, mennyi feke...
apám kiböngés...
szál!

Nos, most i...
Csónakunk...
ahol két szig...
és egy arab...
kál vizsgálat...
mindenféle lár...
szaladgál. Itt...
piszkos arcú, e...
kátlan, állásuk...
elhelyezkedési...
sőtől a hindu...
vánt megáll...
ni Dakarbán. E...
len hely Nyug...
azt kívánják a...
gerész legyen...
szeptember t...
hat és várha...
Másfoglalko...
telenül vissza...
akarnának m...
kal körüli vá...
közelműltban...
lottak össze...
zett arabokkal...
tetésekkel igye...
lomás gall szá...
táp teret adni...
Rövid sétat...
nem, ezt a sét...
teni. A házak

Magam is...
ember vagy...
dink már...
szomszéd...
szia szaki...
san közénk...
Itt ez...
figyelmet...
sam város...
gáltnan áll...
és Duchesne...
vét...
Hogyan...
vettem...
állatlanul...
szén ez...
Dakart...
választ...
érdekes...
alig szab...
hogy Dak...
szét haszn...
hárból a v...
A város...
dele volt...
dik le. A...
kelebb...
eckben...
kezek ki...
vív eredm...
kavarog...
szen ról...
szendvics...
lai lelke...
szól boros...
Nem áll...
dom, hogy...
amit Dak...
földtem, m...
bezen lev...
mi pénz...
meg egy...
lete pok...
van papp...
lell alud...
meg az...
fúrca sz...
g alatt...
kötő: van...

Víg

Az igaz...
ság, a

Az al...
Érdekes...
Főszere...
A K...
ünnep...
Maros

gyűző...
adatul...
lyen!

Sörözzön a „GAMBRINUS“-ban.

Esténként Magyar Gyula cigányzenekarával és Emőd Zsóka muzsikál.

Dakar, ahol az égbolt is fekete

A föld alatt bonyolódik le a tiszta élet
A „fekete pokolnak” is vannak költői és
rajongói - „Csikorog a szendvics, haeszi az ember”

Már éjszaka volt, mikor hajónk Dakar elé érkezett. Azt vártam, hogy ez a város, amelyről oly keveset tud a nagyvilág, éjjel után két órákor már kihalt és csendes. Ehelyett bent a kikötőben örült láрма, gépek csattogása, emelők surrogása és sok-sok ember, mint eleven ördög a rakpartokon! Messzelátóm kerek üvegében gyanus ködök látszóttak, amint a mólónál lassan, nehézkösen a levegőbe emelkedtek és magukba takarták a villámgyorsan futkosókat. S míg az éjszakában is vibrált a nyílt óceán víztükre, az ellenkező, afrikai oldalon a lámpafényben ezer színt játszó víz tetején szétterült olajfoltok, odébb pedig csupa szenny és por mutatta meg, hogy az elevevényekben lüktető afrikai élet központjában járunk.

A casablancai incidenssel körülbelül egyidőben, vagyis 1907-ben hallottunk Dakarról utoljára, akkor is csak roszakat. A francia érdekek e metszövonalában álló város megremegettette Párizst. — Gyerek voltam még akkor, de határozottan emlékszem az újságok képeire, melyek sok-sok fekete harcost mutattak, amint halomra gyilkolják a fehér embereket. Apám mesélte, hogy két hadihajónk elindult Brestből Dakar felé... és mi, gyerekek ámultan hallottuk két hét múlva, hogy egy Herraine nevű tengerészszázados néhány francia tengerésszel partraszállt, megrohanta a feketéket, kiszabadította a konzult és rendet teremtett a városban. Arra a kérdésünkre, mennyi fekete esett el a harcokban apám kibőngészte az újságból: ezerkettőszáz!

Nos, most itt vagyok a helyszínen. Csónakunk megérkezett a mólóhoz, ahol két szigorú francia vámhivatalnok és egy arab rendőr nagy határozottsággal vizsgálta át iratainkat. Körülöttünk mindenféle lármás, handabandázó ember szaladgál. Itt-amott lézengő, szénportól piszkos arcú, európai ruhás egyén. Munkátlan, állásukat veszített bajosok, akik elhelyezkedési alkalomra várnak. Az angoltól a hinduig és az amerikaiól a litvánig valamennyi nemzet fiait megtalálni DakARBAN. Ez ugyanis talán az egyetlen hely Nyugat-Afrikában, ahol csak azt kívánják a tengerészektől, hogy tengerész legyen, de más papirt nem. Tengerészember itt nyugodtan partraszállhat és várhatja jószerecséjét.

Másfoglalkozásukat azonban könnyörtelenül visszautasítják, ha szabálytalanul akarnának megtelepedni a magas falakkal körüli városban. Ennek oka van. A közelmúltban éppen ezek az elemek állottak össze a Marokkóból idegyülekezett arabokkal s nemesgyűres tüntetésekkel igyekeztek a francia szénálmás gall származású hivatalnokainak tőg teret adni — a sürgős eltávolításra.

Rövid sétát tettem a városban. Istenem, ezt a sétát sohasem fogom elfelejteni. A házak szürkésfeketék. Az ucca-

járdákon a cipő alatt szénpor sutorog. Vannak fák is DakARBAN, de ha az ember meglöki a törzsüket, vastagon kapja nyaka közé a szénport. Az európaiak egykor hófehér ruhái, parafasisakjai csak sejtetni engedik, hogy vászonból valók. Beültem egy kávéháza. Éreztem, hogy a feketémmelel együtt a mindenható szénből is tekintélyes mennyiséget nyeltek le. S mindezekhez valami nyomott furcsa hőség járul, ami éjszaka sem enyhül! Dakar feletti a szél mindig Kelet felől, a sivatagból jön, tehát a tenger üde, friss lehellete egészen ritkán juthat a falak mögé. Ha mégis megtörténne ez a csoda, az a bizonyos nap Dakar ünnepe jelenti.

Asztalomhoz minden előzetes kérelem mellőzésével két magas termetű, borotvátlan, elhanyagolt külsejű fehér ember telepszik.

— Helló — kiált rám az egyik —, ön bizonyára onnan jött, ahol tonnával mérik a tisztaságot. Volna kedve egy kicsit kártyázni?

— Köszönöm, de álmos vagyok — válaszolom. Fizetek s távozni akarok. De az egyik férfi hozzánlép, visszanyom a székbe. Tenyerének helye remekül ott marad a vállamon.

— Nem addig van az, ön velünk marad! — kiáltja és maga elé pöndörít egy pincért. — Hozzon ennek az úrnak egy valódi moszos kókusztejadagot tojással! De engedelmet, ön itt idegen, látni jött és mi az idegen tőve viselkedésén rögtön eligazodunk!

Magam is meglehetősen önálló akarató ember vagyok. Majdnem összevekedtünk már. Ekkor odajött hozzánk egy a szomszédban északázó óz öregúr, kirázta szakállából a szénport, barátságosan közénk állt.

— Itt ez a divat — magyarázta. — Egyébként engedje meg, hogy bemutassam városunk legügyesebb francia szolgálatban álló amerikai rendőrkapitányát és Duchesnes író urat... ismerné a nevét...

— Hogyne ismerném! De miként lehet vettemet közben —, hogy az urak ily hallatlanul... bocsánat... feketék? Hiszen ez rettenetes!

— DakARBAN maga az égbolt is fekete — válaszolja az író —, éppen ez ama érdekesség, amitől az ember, ha idejött, alig szabadulhat. El sem képzelem talán, hogy DakARBAN az emberek ötször annyi vizet használnak el mosakodásra, mint bárhol a világon. És mégis...

A városba indultunk. Dakar „tisztá” élete voltaképpen a föld alatt bonyolódik le. A jobb mulatók kedélyesebb, előkelőbb éjszakázó helyek mind-mind pincékben vannak. Hármas ablakok igyekeznek kizárni onnan a szénport, de kevés eredménnyel. Félmeztelen táncosnők kavarnak a strandon, de a szén, a szén róluk sem hiányzik. — Csikorog a szendvics, ha eszi az ember. Az ősi talaj lelke benne van még a jól bedugaszolt borospalackban is!

Nem állítok túlnagyot, ha azt mondom, hogy egy átvirrasztott éjszaka után, amit DakARBAN töltöttem, két hétig tüdőm, míg Dakar feketeségét nagynehezen levakarhattam magamról. És semmi pénzért nem vállalkoznék arra, hogy még egyszer beleereszkedjem ebbe a fekete pokolba, ahol nem tudják, mikor van nappal és mikor van éjszaka, mikor kell aludni s mikor kell dolgozni. Ahol még az égbolt is fekete s nappal vastag, furcsa szürke szénfelhő lóg az afrikai ég alatt... s mégis, ennek a városnak költői vannak, megénekelői és rajongói.

Hiába no, a szén valami olyan anyag, amelynek gyomrában tengerek és emberek születtek s ami hiába pihen az ősi rög mélyén sokezer esztendő, míhelt a

felszínre jut, a széné vált őskori fa tövében örökre elaludt ember feltápáskodva regéli az örök életforgalom elmúlhatatlanságát. Eduard Cruppi.

Fejszével vágott rá a román aknára egy asszony

Az akna felrobbant és súlyosan megsebesítette a szerencsétlen nőt

Szatmárnémeti, szeptember 27. Tegnap délután fél 5 óra tájban a Nyár ucca házaít hatalmas dördülés szarta meg. A felriasztott lakók ijedten tódultak ki az uccára és megdöbbenve látták, hogy az egyik ház előtt, halottfehér arccal, több sebből vérezve tántorog Fodor Gáborné 48 éves asszony, Fodor Gábor munkás felesége.

— Jaj... meglöttem magam... — suttogta az asszony és összeesett.

A szomszédok közül egy Vancsa Ernő nevű fiatalember azonnal a közeli faterlepre szaladt, ahonnan telefonon értesítette a menteket. A mentők pár perc múlva a helyszínre érkeztek és a sebesült nőt első segélyben részesítették, majd beszállították a közkórházba.

Fodor Gábornénak van egy 10 éves, második elemista Lajos nevű fia. A gyermek napokkal ezelőtt a mezőn játszott és az egyik szemétrakáson egy cipőpasztás dobozhoz hasonló, fémmel borított holmit talált. Ez a veszélyes holmi a román hadseregben használt kisebb fajtájú akna volt, amelyet az ucca végén elterülő mezőn a gyakorlatozó román katonák vesztettek, vagy helyeztek el. A gyermek a talált „dobozt” zsebre rakta és hazavitte a Nyár ucca 95. szám alatti házban lévő lakásukra. Itt az ágy

alatt helyezte el, azután meglepedkezett róla.

Fodor Gáborné tegnap délután egyedül volt otthon. Keresett valamit az ágy alatt, miközben kezébe akadt a doboz. Nem tudva, hogy mi az, kíváncsiságból fel akarta bontani. Szerencséjére nem a lakásban látott hozzá a bontási művelethez, hanem kivitte a ház előtt lévő nagy termésköre. Itt fejszét vett a kezébe és a fejszével hatalmas csapást mért a kőre helyezett készülékre. Ebben a pillanatban az akna hatalmas dörrenéssel felrobbant. Fodor Gáborné kezén, ajkán, arcán és lábán szenvedett sérüléseket. Beszállították a kórházba. Allapota súlyos, de nem életveszélyes.

A szomorú esettel kapcsolatban ismételtén utalunk a honvédfővezérség figyelemztetésére, amelyet a legutóbb Érmihályfalván történt hasonló esettel kapcsolatban adtak ki és amelyben figyelemztetik a közvédelmet, hogy a kivonuló román csapatok valószínűleg sok helyen gránátokat és aknákat helyeztek el és ezért a mezőkön, az őszi szántás munkálatainál a legnagyobb óvatossággal kell eljárni. Különösen fontos az, hogy a külterületeken, a mezők és katonai gyakorlóterek közelében lakó szülők figyelemztessék gyermekeiket arra a veszélyre, amit az ilyen és ehhez hasonló talált tárgyak jelentenek.

Lopás zene és italozás közben

Furfangos tolvaj állott pénteken a debreceni kir. törvényszék előtt. Mihalik József többszörösen rovottmúltú egyén volt a vádlott, akit lopással vádolt az ügyészség.

Mihalik a közelmúltban Hajdúnánáson a Pálfi-féle kocsmában és vendéglőben borozott, sörözött, majd a cigány hangjai mellett nótázott is. A vendéglo helyisége mellett volt kiterítve sok szárításra kitétt fehérnemű. Mihalik ezekből több darabot leemelt és a kabátja, nadrágja alá rejtette. Egy pohár bor után felállt, kiment és ellopott egy inget, majd újra rendelt, ivott, kiment pár percre és akkor már lepedőt, párnahuzatot lopott, majd újabb ingeket. Lassan-lassan egészen gömbölyű lett a sok elrejtett fehérneműtől. A cigány éppen azt a nótát húzta, hogy „Kilátszik az, egy-kettő-három-négy, a fehér lábazára...” — amikor Mihalik felkelt és az egyik vendég elkiáltotta magát: Tényleg kilátszik valami ennél a vendégnél. A nadrágszár és kabát alól egy női kombiné és ing kandikált, fehérlett ki. Ekkor már alaposabban szemügyre vették Mihalikot, meg is motozták s előkerült az összes ellopott fehérnemű.

amit italozás és cigánymuzsika hangjai mellett szedett össze. A bíróság Mihalikot hathónapi börtönrre ítélte a lopás miatt.

ÉRTESÍTÉS

azon hölgyek részére, kik kötnek, horgolnak vagy általában kézimunkáznak. — Megérkeztek az új gyapjúfonalak csodás választékban. Ruha, kosztüm, pullóver fonalak gazdag szín- és minőségválasztékban. Ezen fonalakat még kora tavasszal renditem és így az árak igen jutányosak. Egyben jelentem, hogy függöny, csipke kelme raktáramat olcsó árak mellett kínálok eladásra. Érdeklődőket szívesen látunk. — vásárlásra senkit nem késztetünk. — Pikó József kézimunkaüzlet, Kossuth-u., Városháza után. Takarékosági tag.

FERENC JÓZSEF
KESERÜVIZ

Vígyszínház

Az izgalom, a szerelem, a vidámság, a kalandok idejhehetlen filmje:

Az alvilág vendége

Érdekesítő kalandortörténet! Főszereplő: HANS ALBERS
A Kormányzó Úr
ünnepélyes fogadtatása Marosvásárhelyen!

Tudja Ön hol van állandóan frissen csapolt sör?

a Kassai Sörházban

SZEKERES GYÖRGY
 Hunyadi u. 1.

HIREK

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Ferenc József út 49. szám. Telefon: 21-52.

Előfizetési ár: Egész évre 28.80, félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy hónapra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

ÜGYELETES GYOGYSZERTARAK:

„Kigyó”, Mihalovics Jenő, Piac u. 31.
 „Tisza”, Jónap Aladár, Péterfia ucca 61.
 „Csillag”, Beke Barna, Árpád tér 1. sz.
 „Szt. Háromság”, Homokkert, Szabó Kálmán u. 14. „Mátyás király”, Papp Gyula, Nyilastelep.

Hősök naplója

1915. SZEPTEMBER 28.

1915. szeptember végén a volt debreceni 2. honvéd huszárezred a Stochod és Stry folyók között harcolt. E harcokban kiválóan vitéz magatartást tanúsított ő-tordai Székely Ferenc főhadnagy, mint a 2. lövész-század parancsnoka. Szeptember 28-án éjjel az oroszok meglepő támadást intéztek az ezrede, de különösképpen az említett század arcvonalá ellen. Székely főhadnagy nemcsak visszaverte az ellenség támadását, hanem annak súlyos és érzékeny veszteségét is okozott. Bátor és vitéz magatartásának volt köszönhető, hogy a szakadó esőben megkísérelt orosz átkarolás nem sikerült. Székely főhadnagy eredményes fegyvertényét újlagos legfelsőbb elismerésben részesítették. — miután ezt megelőzőleg már a 3. oszt. katonai érdemkeresztet is kiérdemelte.

Matolcsy Károly, a volt nyíregyházi 14. közös huszárezred főhadnagya, 25. héten át végzett derekas harcra való szolgálata alatt számos véses ütközetben és vészes harcokban adta tanújelét kimagasló személyes vitézségének, a rendületlen elszántsággal párosult vállalkozó szellem dicsegető megnyilvánulásának és áldozatkész, odaadó példás kötelesség teljesítésének.

Nevezett, miután helyi alkalmazású főhadnagy, nemes becsvágtyól és lelkesedéstől vezérelve arra kért engedélyt, hogy 1916. tavaszán nyert 4 heles szabadságát a 14. közös huszárezrednél a harcra tölthesse el, ahol előjárói hamarosan egy huszár lövész-század vezetésével bízták meg. Matolcsy főhadnagy a hadifüladalmakkal mítmes törődvé, önzetlen áldozatkészességgel és igen eredményesen vette ki részét a huszárezred valamennyi fontosabb hadivállalkozásából. Különösen rátermett és vitéz magatartást tanúsított azokban a nehéz és vészes harcokban, amelyeket a szóban forgó huszárezred 1916. szeptember 13-28-ig vívott Erdély keleti határán a betört oláh hadakkal. Az előnyomulás alatt mint egy különítmény elővédjének parancsnoka, embereinek élén legelő haladva, példás vitézséggel és körültekintő ügyességgel megtisztította Csikszereclán túl az egész Uz völgyet a garázdaikodó oláh hordaktól. Egy erősebb ellenséges védelmi vonalat pedig lövész-századával és 2 géppuskájával bátran megközelített, azt elszántan megtámadta és kemény, véses küzdelem árán rohammal el is foglalta. Ezután pedig a menekülő ellenség hátvédjének jórészt ügyesen foglyul ejtette. Mindvégig erőlyesen üldözve a visszavonuló oláhokat, lehetővé tette, hogy főcsapata zavartalanul és akadálytalanul gyorsított ütemben nyomulhatott előre Mindszent és Cibaklva felé.

Kiváló személyes bátorságával végrehajtott eredményes kötelességteljesítéséért a hadidíszmentyes és kardos 3. oszt. vaskoronarenddel jutalmazták.

Vizsgálat indult Romániában Sidorovici országörparancsnok ellen

Kormánybiztos a petróleumvállalatok élén Antonescu a hadsereg rossz kiképzéséről

Bukarest, szeptember 27. (Bud. Tud.) A nemzetvédelmi minisztérium felülvizsgálta az 1939 márciusától a mai napig történt katonai behívásokat és mozgósítási munkálatokat, különös tekintettel azok személyére, akik nem vonultak be. Mindazokat, akiknek ügyét nem találják rendben, szigorúan megbüntetik. Ezzel kapcsolatban a nemzetvédelmi minisztérium külön hivatalt állított fel ilyen feljelentések részére. Ide tartoznak olyan katonai személyek elleni feljelentések is, akik az utóbbi időben vagyont szereztek. — A lapok példaként közlik, hogy Manuile Marin testőrezredbeli törzsmestert hadbírószág elé állították a katonai behívások körül elkövetett visszaélései miatt. Manuile Marin háromemeletes bérpalotát építtetett magának és a lakásán tartott házkutatás alkalmával egymillió lei értékben váltókat találtak a különböző személyeknek adott kölcsönről.

Varkolas Konstantin hadbírószakadost rendelkezési állományba helyezték, mert tisztiszolgáját, annak tényleges szolgálati ideje alatt, szabadságon tartotta havi kétezer lei ellenében. Sidorovici volt országör szervezői parancsnok ellen Anghelescu Stefan ingatlanügynök feljelentést tett, hogy megbízásából házat szerzett neki. Sidorovici az eldávolt külön megalkudott, az ő ügynöki jutalmát azonban nem fizette ki, sőt amikor kérte, letartóztatással fenyegette és kidobta.

— **Eltöröltek két adót a visszatért erdélyi részeken.** Romániában tudvalevően a fogyasztók részére kiszolgáltatandó árúk után kétszázalékos nemzetvédelmi adót kellett fizetni, de még repülőbéllyegilletékeket is szedtek. Dr. Kacsóh Balint államtitkár, az ellenőrzés országos kormánybiztosa előterjesztést tett Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszternek ezeknek az adóknak, illetve illetékeknek eltörlése érdekében. A minisztérium intézkedése alapján az összes erdélyi katonai közigazgatási szervek rendelkezlet adtak ki a szóbanlévő adók szedésének azonnali beszüntetése érdekében.

— **Orvosi hír.** Dr. Ritter Sándor orvos rendelését megkezdte, Burgondia ucca 4. Telefon: 11-86.

— **HARMAS LEANYKREKET SZÜLT EGY BÖRVELYI FÖLDMŰVES FELESÉGE.** Nagykarolyból jelentik: Börvely községben Gereben Sándorné hámas ikreknek adott életet. Mindhárom újszülött leány. Anya és ikrei jól érzik magukat. Minthogy a földműves család szegény, az újszülöttek nevelését a község vállalta magára.

— **Garai tánciskolájában** (Varga u. 42.) minden szerdán szombaton és vasárnap ösztánc. Tanulókat még elfogadok.

— **A magyar földre menekült román zsidókat visszatoloncolják.** A magyar hatóságok megállapították, hogy a vasgárdisták üldözése elől nagyon sok román honos zsidó szökött át a határon magyar területre Erdély több részében nagy számban találtak menekült román honosságú zsidókat. A beözönlés megakadályozása érdekében a hatóságok szigorú rendelkezéseket hoztak. A határt lezárták és a már átjött zsidókat visszatérésre kényszerítették.

— **A Bikur-Cholim Egylet** imaszékjegyzei Spitzer Hermann könyvnyomdájában válthatók. (Halköz 4. sz.)

A nemzetgazdasági miniszter kormánybiztosokat nevezett ki több romániai petróleumvállalat élére. Kormánybiztosok a Columbia, az Astra Romana, a Romano Americana, az Unirea, a Concordia, a Steaua Romana és a Distribuția petróleumvállalatok élére. A kormánybiztosok teljes joggal befolyanak a vállalat irányításába és ellenőrzik az állam érdekeinek tiszteletben tartását.

A nevezett vállalatok a Romániában levő legnagyobb petróleumtársaságok s angol, amerikai és holland tőkeérdekeltségűek.

Bukarest, szeptember 27. (Bud. Tud.) Antonescu tábornok-államvezető mai, utolsó levelében a hadsereg költségvetéséről és a kiképzésről ír.

Megállapítja, hogy az utóbbi tíz évben a hadsereg az ország összköltségvetésének 12-24 százalékát fordították. Dacára a csekély összegnek, a hadsereg ennek is csupán 75 százalékát kapta meg. Más államokban, ahol a hadsereg felszerelését fontosnak tartják, az összköltségvetés 30-60 százalékát fordították a hadseregére.

A román hadsereg kiképzése ebből kifolyólag nem mehetett rendben.

A kiképzés nem volt megszervezve és nem történt lelkiismeretesen. Hiba azonkívül, hogy a kiképzés elavult módszerekkel történt és a hadsereg nincs korszerűsítve.

— **Főhercegnőnek adta ki magát egy tanító idegbajos felesége.** Budapestről jelentik: Ma reggel egy feltűnően ideges asszony a Déli-pályaudvar előtt taxiba ült és a sofőrnek azt az utasítást adta, vigye őt a német követségre. Utközben azonban megváltoztatta uticélját s más címet adott a sofőrnek. — A taxiszámla már 27 pengőt mutatott, mikor a sofőrnek feltűnt az asszony zavart viselkedése és a főkaptányságra szállította gyanús utasát. A rendőrségben a különösen viselkedő nő felhaborodottan tiltakozott és kijelentette, hogy ő Habsburg Jolántha Mária Terézia és megbotránkoszásának adott kifejezést, mert a taxisofőr a kocsiakásért 27 pengőt követel tőle. Az állítólagos „Habsburg főhercegnő” a rendőrségen azt mondta, hogy Bécsből érkezett Budapestre. A különös viselkedésű asszonyt rendőrorvossal vizsgáltatták meg, aki megállapította, hogy súlyos idegbajban szenved. A rendőrségen csakhamar kiderítették, hogy az elmezavarodott asszony egy vidéki tanító felesége. A beteg nő őrizetben tartják értékesítették a férjét, hogy intézkedjék felesége elhelyezéséről.

— **Leesett a lóról egy fiatalember.** Nagy János László 17 éves vasöntőtanuló Bezerédy ucca 20. szám alatti lakos úton egy lovat jártatott. A ló azonban úton egy lovat jártatott. A ló azonban gyenge volt, összerogyott és leesett a kövezetre a lovas is, aki kulcsontörést szenvedett. A mentők részesítették első segélyben, majd a lakására szállították.

— **Megkéselte a barátja.** Jónás János 40 éves raktári munkás, József kir. herceg uccai lakos pénteken délelőtt az egyik Hatvan uccai vendéglőből jött ki, amikor egyik barátja késsel oldalba szúrta. Jónás könnyebb sérülést szenvedett. A késelés ügyében folyik a vizsgálát.

A „Ferenc József” keserűvíz régóta kitűnően bevált háziaszert megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél: biztos, enyhe és gyorsan ható természetes hashajtó, mely számos betegségénél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg az orvosát!

— **A légiriadók miatt nagy késésekkel** készül az angol posta. Stockholmból jelenti az NST: Az angol posta az állandó légiriadók következtében napok, sőt hetek múlva kézbesíti ki a küldeményeket. A Dagens Nyheter londoni tudósítója arról számol be, hogy egy távirat néha három nap múlva érkezik meg a Cityből London egyik külvárosába. Különösen a legutóbbi napokban vált szinte lehetetlenné a levelek és csomagok kézbesítése, aminek következtében az üzleti élet is zavarokkal küzd. A Stockholms Tidningen azt írja, hogy az egyik 40 km. távolságban levő városból 3 nap múlva érkezett meg egy távirat Londonba. Amidőn a távirat feladója ezért panaszt emelt, közölték vele, hogy az angol posta a táviratokat vasutón küldi. A levelek legalább egy heti késéssel érkezik a címzetthez. — Maga az angol Daily Telegraph is azt írja, hogy a postai kézbesítés rövid távolságokon is négy napot vesz igénybe. Megfigyelték, hogy a postahivatalokban a postaszakok napokig hevernek anélkül, hogy törődnek velük.

— **Áramszünet.** Tisztelettel értesítjük áramfogyasztó közönségünket, hogy e hó 29-én, vasárnap, a hálózatunkon eszközölt javítások miatt áramszünetet tartunk a következő helyeken és időben: d. e. 5-9 óráig Piac utca 2-22. sz.-ig, Kossuth u. eleje, Dégenfeld tér, Kálvin tér, Péterfia u. páros oldala 28. sz.-ig, Rothermere u. Világítási vállalat.

— **Felöklelte a tehén.** Durus János 17 éves durusai fiatalember egy tehent vezetett át az egyik tanvárról a községbe. Utközben azonban a tehén valamitől megvadult és a fiúnak esett, akinek a fejét is megtaposta. Az arrajárók az utcszéli árokban találtak a több sebből vérző, eszméletlen fiúra, akit azonnal be szállítottak a nagysomkúti közközházba. Eddig még nem tért magához. Orvosi vélemény szerint Durus János koponyaalapi törést szenvedett és felépüléséhez kevés a remény.

— **A Városi Zeneiskolában** beiratkozni még lehet az összes fő- és melléktanzenakokra és a zenei-előkészítő (óvoda) tanfolyamra a hivatalos órák alatt naponta d. e. 9-11-ig és d. u. 3-6-ig Vár u. 1. sz. (Telefon 23-96). — **A fűvórástanzakara (ingyenes)** felvételi vizsga f. hó 28-án d. u. 5 órakor lesz a Zeneiskolában. — Beiratási díj 6 P.

— **Egy nyomorék fiú hirtelen halála.** A múlt nap hirtelen meghalt Volosinovszky János 15 éves siketnéma bajdűbösörmenyi gyermek. A fiú teljesen nyomorék volt és felügyelet mellett lakott Haidűbösörmenyben. A halál hirtelen következett be és amikor rátaláltak, már órák hosszat halott volt. A haláleset rejtélyesnek tűnt fel és az első percekben öngyilkosságra, esetleg bűntényre gondoltak. Meg is indult a nyomozás és a kiderítette, hogy bűntény nem forog fenn: szívbénulás okozta a hirtelen halált. Az ügyesség meg is adta a temetési engedélyt.

— **Honosítás.** A m. kir. Belügyminiszter úr az orosz állampolgár Vende István (Ukrajna) Cherson 1891. évi születésű gázvezeték szerelő debreceni lakost feleségével, az 1890. évben született Pap Juliánával együtt a magyar állam köteleibe felvette, illetve honosította. — Polgármester.

A HAZAJA SORSÁT ELŐBBRE VINNI AKARÓK SZIVÉSEN VESZIK ÉS KERIK A REPOLÓBÉLYEGEKET

Erős é

A Kárpátok az északi légnyugati szél indó. Időjárás: Délkelet felől eső, kisebb eső, erős hőmérséklet alig

Szombaton lést tart

Hajdú vármegye 10 órakor közgyűlési házba közgyűlést tart, amelynek előzetes közgyűlést tart az ügyrendi bizottság. A közgyűlésen a vármegyei közgyűlési házban tartják meg a közgyűlést. A közgyűlésen a vármegyei közgyűlési házban tartják meg a közgyűlést.

A közgyűlésen a vármegyei közgyűlési házban tartják meg a közgyűlést. A közgyűlésen a vármegyei közgyűlési házban tartják meg a közgyűlést.

Nyolc honfoglaló fuvarost

A debreceni tizenhárom fuvarost büntették a közgyűlésen. A fuvarostok a közgyűlésen a vármegyei közgyűlési házban tartják meg a közgyűlést.

Meghalt a

Részletesen a közgyűlésen a vármegyei közgyűlési házban tartják meg a közgyűlést.

Gyá

Sirköveket a közgyűlésen a vármegyei közgyűlési házban tartják meg a közgyűlést.

közgyű

A közgyűlésen a vármegyei közgyűlési házban tartják meg a közgyűlést.

A közgyűlésen a vármegyei közgyűlési házban tartják meg a közgyűlést.

A közgyűlésen a vármegyei közgyűlési házban tartják meg a közgyűlést.

A közgyűlésen a vármegyei közgyűlési házban tartják meg a közgyűlést.

A közgyűlésen a vármegyei közgyűlési házban tartják meg a közgyűlést.

A közgyűlésen a vármegyei közgyűlési házban tartják meg a közgyűlést.

A közgyűlésen a vármegyei közgyűlési házban tartják meg a közgyűlést.

A közgyűlésen a vármegyei közgyűlési házban tartják meg a közgyűlést.

Erős éjjeli lehülés

A Kárpátok medencéjében megszűnt az északi légáramlás és ismét déli-délnyugati szél indult meg.

Időjárás: Délnyugati, nyugati szél, felhőátvonulások, északnyugaton esetleg kisebb eső, erős éjjeli lehülés, nappali hőmérséklet alig változik.

Szombaton délelőtt közgyűlést tart Hajdúvármegye

Hajdú vármegye szombaton délelőtt fél 10 órakor közgyűlést tart a vármegye-háza közgyűlési termében. Ezt megelőzőleg pénteken a vármegyei törvényhatósági kisgyűlés tartott ülést Lossoncz y István főispán elnökletével és pont-ról pontra tárgyalta a közgyűlésre kerülő tárgysorozaton szereplő ügyeket. — Egyhangúlag, vita nélkül fogadták el a tárgysorozati ügyeket és terjeszték a közgyűlés elé.

A közgyűlés tárgysorozatán kívül Rásó István alispán több előterjesztést tett, így bejelentette, hogy Roncsik Jenő tűzoltófőparancsnok a vármegyei tűzrendészeti felügyelői tisztségről lemondott, mert a kerületi tűzrendészet élére került s így helyére dr. Jóna Mátyás tb. vármegyei főjegyzőt jelölték. A kisgyűlés a bejelentést egyhangúlag tudomásul vette s egyben az alispán javaslatára vitéz Roncsik Jenőnek és a korábban eltávozott Vecsey Zoltán gazdasági felügyelőnek a kisgyűlés legtelibebb elismerését és lelkes ügybuzgalmukért köszönetét nyilvánította.

Tudomásul vette a kisgyűlés azt az alispáni előterjesztést is, hogy a vármegyei útfenntartó napszámok napi munkabérért 2 pengő 50 fillérben állapították meg. Emellett minden gyermek után napi 20 filléres pótdíjat is fizetnek az útfenntartó napszámoknak.

Nyolc hónapi börtönrre ítélték a sikkasztó fuvarost

A debreceni kir. törvényszék pénteken tárgyalta Balázs János debreceni fuvaros bűnperét, akit sikkasztás büntetvével vádolt az ügyészség képviselőjében Telkes Béla kir. ügyész. Balázs már többször volt büntetve. A vád az volt most ellene, hogy a kiváltásra átadott utalványokat, amelyek fára és szénre szóltak, kiváltotta, el is fuvarozta, de nem a megrendelőnek, hanem a saját céljaira. Fehér Gyula és Deutsch Miksa a tett panaszt az utalványok alapján kiváltott és elsikkasztott famennyiség miatt, amely 13, illetve 11 mázsa volt. A bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása után Balászt sikkasztás büntette miatt nyolc hónapi börtönrre ítélte. Balázs súlyosnak aláltaz ítéletet és fellebbezett enyhítésért.

Meghalt a ráomlott fal miatt

Részletesen beszámoltunk arról a szerencsétlenségről, amely az Epresskert utcán történt.

Káta Gábor 63 éves ny. vasutas egyik ismerőse, Molnár Mihály házában a falbontásnál segédkezett és munka közben a fal ráomlott. Súlyos sérüléseket szenvedett és a mentők beszállították a sebészeti klinikára, ahol a gondos ápolás sem segíthetett rajta: pénteken reggel belehalt sérüléseibe.

A halálos kimeneteli falbeomlás ügyében folyik a vizsgálat a felelősség kérdésének tisztázására és megállapítására.

Gyászrovat

Sirköszvény. Boldogult férjem, illetve k. apám, Feldman Jenő sirköszvény felavatása vasárnap, szeptember 29-én 11 órakor lesz. Özv. Feldman Jenőné és Mező Armin.

Siremlékavatás. Néhai dr. Szenes Zsigmond gyermekorvos siremlékének avatása szeptember 29-én, vasárnap déli 12 órakor lesz a zsidó temetőben.

Keletmagyarország válogatott csapata

október 6-án vasárnap Békéscsabán a Déli Alosztály válogatott csapatával küzd a Szent Korona Kupáért. Kelet válogatott csapatát hivatalosan hétfőn állítják össze, de már kijelölték egy keretet, amelyből véglegesen összeállítják a válogatott csapatot. A csapat zömét a DVSC adja. Ilyen a keret: kapusok Keskeny DVSC, Márki NyTVE, hátvédek Csokai DVSC, Erdélyi DVSC, Radik

Rusj fedezetek Elek DVSC, Erdei DVSC, Gerda NyTVE, Pocsay NyTVE, Kabai NyKISE, csatárok Dombóvári-Drab DVSC, Sidlik DVSC, Drotár DEAC, Csancsinov Rusj, Hajlik Rusj. Kabán Rusj beteg, így nem lehet rá számítani. A keretbe, illetve a válogatott csapatba a vasárnapi formák alapján még be lehet jutni.

Sportnapló

Az ifjúsági válogatott Debrecenben játszik a déli válogatottal. Az ifjúsági keret a következő: kapusok Vágó Vargakert, Szombathi DEAC, hátvédek Oláh F. DVSC, Takács Balmazújvárosi SC, Elischer DMTE, fedezetek Matolcsy DVSC, Erdei DMTE, Pásti DVSC, Bogdán Rusj, csatárok Gyulai DVSC, Tisza DVSC, Juchwid Rusj, Bodony DEAC, Béres DVSC, Beluch Tégláskert. A keret még itt is csak ideiglenes. Sajnos, sok játékos, Elekes PMAV, Sándor MVTE, Szűcs DVSC, Juhász NyTVE má túlkoros és így nem játszhatnak, mert csak 1921. évben és a később született játékosok szerepelhetnek az ifjúsági csapatban és válogatottban.

A magyar válogatott csapatban változás állt be. Tihanyi a nagy csapatból kikerült a B. válogatottba és Kiszely meg a B-ből a nagy válogatott balösszekötője lett. Kinos az ilyen intézkedés, mert vagy jó volt Tihanyi a válogatottba hét-főn és akkor jó a hét végén, vagy nem volt jó sem elebb, sem most. Így csak a játékosok járhatják le és teszik tönkre és komolytalanná válik a válogatás is.

A magyar B. válogatott Belgrádban játszik vasárnap. A magyar válogatott magyaros ruhában utazik Belgrádba a mérkőzésre.

A DVSC vasárnap a Kassai AC ellen játszik bajnoki mérkőzést a Stadionban. A DVSC valószínű összeállítása a Kassai AC ellen a következő: Keskeny — Csokai, Erdei — Gere, Erdei, Galambosi — Dombóvári, Szabó, Sidlik, Elek, Nagy, Kristóf és Vöröss játéka még mindig nem számítanak.

A keleti alsövetségi bajnokságban eddig a legjobban a Nyiregyházi Vasutas SC áll és ez a csapat látszik a legerősebbnek a mezőnyben. Mellette a Püspökladányi MAV TK és a Debreceni Egyetemi AC látszik a legjobban kiegyensúlyozottnak, bár a formák még nem alakultak ki teljesen.

A Magyar Atlétikai Szövetség megbízásából a DEAC szeptember 29-én délután fél 3 órai kezdettel az egyetemi sporttelepen rendezte meg a vidéki és kerületi egyesületi bajnokság II. fordulóját a DEAC és DGASE között a következő versenyszámokkal: 100, 400, 800, 1500 és 3000 m-es síkfutás, 110-es gátfutás, 4x100 és 10x400 m-es váltófutás, magas-, távol- és rúdugrás, súlylökés, diszkoszvetés. Versenyszámonként és egyetemenként két atléta és egy váltó eredménye számít. Egy versenyző csak két egyéni futószámban, az ügyességi számokban, a váltókban indulhat. A versenyben az összes korosztályok résztvehetnek anélkül, hogy ifjúsági vagy serdülő jellegüket elvesztenék. A bajnokság eredményét a következőkben állapítják meg: a kijelölt versenyen résztvevő egyesületek számonként elért két legjobb eredményét a tízes küzdelem szerinti táblázat pontszámaival fordulóként értékelik és ezt összegezik. A két fordulóban elért pontszámok összege adja a végző eredményt.

A főiskolai teniszbajnokságon a csapatban a DEAC váltakozó eredménnyel játszik. Az egyéniben Barabás Miklós Debrecen győzött, a bajnokság közte és Csink MAFC között dőlhet el. Pénteki eredmények: Férfi egyes: Csink—Szigeti 6:0, 6:0, Bartos—Kesztyűs 6:0, 6:1, Barabás—Pató 6:0, 6:1, Patak—Szabó 6:3, 6:0, Csapó—Ifju 6:4, 6:3, Horváth—Mádi

6:0, 6:0. Férfi páros: Csapó, Horváth—Tamassy, vitéz Sréter 6:1, 6:1. Csapatversenyben MAFC—BEAC 3:1, DEAC—TSC 3:1, KEAC—PEAC 3:1, KEAC—DEAC 3:1, TFSC—BEAC 2:2.

Pénteken kezdődött a háromnapos jugoszláv-magyar teniszmérkőzés Mária királyné serlegéért a Margit szigeti diszpályán. A mérkőzés állása az első napon 1:1 arányban döntetlen.

A német lapok lille jelentése szerint az északfranciaországi német hatóságok a francia illetékesekkel karöltve nagyszabású újjáépítő és a munkanélküliség kiküszöbölésére irányuló programot dolgoztak ki Lille, Roubaix és Tourcoing iparvidéke számára. A tervek megvalósítására négymillió munkanap szükséges s ezáltal a munkanélküliek hosszabb időre foglalkozáshoz jutnak. Tervebevetések többek között, hogy Lille körül lebontják az elavult erődítményeket és helyettük sporttelepeket építenek. A város régi fellegrát azonban érintetlenül hagyják. Mindezeket a közmunkákat jövő tavaszig be akarják fejezni.

MOZI

Az alvilág vendége
(Vígszínház)

Vidám kalandortörténet, aminek a középpontjában nagy svéd iparvezér áll. — Egy merész üzleti tranzakció szükségessé teszi, hogy az iparmágnás egyelőre eltűnjék Stockholmból s ez idő alatt mulatságos kalandokba keveredik: összeköttetésbe kerül az alvilággal, pincér, majd soffőr lesz egy világhírű énekesnőnél, közben pedig a lánya egy újságíróval együtt állandóan nyomon követi. A vége természetesen halmozott szerencsés befejezés: az iparvezér a részvénytöbbséghez megszerzi az énekesnőt is feleségül és nem vitás, hogy házasságba torkollik a lánya és az újságíró üldöző útja is. Szórakoztató, ötletes és vidám film, teljesen súlytalan ugyan, de mulatságos és fordulatos. Az iparvezér a film első számú kalandora, Hans Albers játssza, kissé megöregedve is dalisan, könnyed humorral és ügyes karrikírozó tudással. Hilde Wiesner ruhában és ruha nélkül is nagyon mutatós, érdekes színésznő, Charlotte Thiele remek északi típus, Werner Fuetterer aktivitása jól hat és a többi szereplő is — élükön a jellegzetes jassznő Hilde Sessákka — helyes figurákat ad. — A híradók aktuálisak.

Filmfutár

Az első szovjetorosz film a közeli napokban bemutatásra kerül a magyar közönség előtt. Nagy Péter a film címe, a forgatókönyvet Alexei Tolstoj, a nagy Tolstoj Leó leszármazottja írta. A történelmi film két esztendei készült és az orosz filmművészet legkitűnőbb reprezentánsai játszik. Az eseményszámban a nő orosz film bemutatását, amennyiben Magyarországon orosz filmet még eddig sohasem játszottak, érthetően nagy érdeklődés előzi meg.

Hosszú szünet után Fedák Sári ismét a mozivásznon szerepel. A kiváló színésznő Barabás Pál Hafafelé című filmjében játssza a vezető szerepet Csontos Gyulával, Mészáros Ágival, Rácz Valival

Őszi ujdonságok nagy raktára
ERNYŐSZALON Piac u. 77

és vitéz Hajmássy Lajossal. Az amerikás magyarok életét látjuk megelevenedni a filmben, akiket a honvágy a jólétekből is hazaszólt. Fedák Sári igazi művészettel alakítja az Ujvilágba szakadt magyar asszony szerepét. A bemutatón a filmek és Fedák Sárinak igen nagy sikere volt.

Kiesett az orvosi várószoba ablakán

Különös körülmények között érte baleset Moldoványi Aranka, Széchenyi ucca 90. szám alatti lakost.

A délutáni órákban elment dr. Weszeczky Oszkár orvos Batthyány ucca 17. szám alatti rendelőjébe. Ott a várószobában a jó időben nyitva volt az ablak és így az ablakba ült. Rövid idő múlva elszedülhetett, vagy nem vigyázott kellőképpen és kiesett az ablakból, az első emeletről és az udvarra zuhant.

Súlyos sérüléseket szenvedett, kulcsfonttért és valószínűleg belső sérülései is vannak. A mentők részestették első segélyben. A balesetet az eddigi adatok szerint saját vigyázatlansága okozta.

LEHET TÁVIRATOZNI ERDELYBE

Budapest, szeptember 27. (MTI) A kereskedelem és közlekedésügyi miniszter a Magyar Szent Koronához visszacsatolt keleti és erdélyi országrészekben a magántávíró forgalmat megnyitotta. A táviratok az anyországból érkező feltételek és díjtelek mellett adhatók fel. Bővebb felvilágosítást a postahivatalok adnak.

TÖMEGESEN TAVOLITJÁK EL A MAGYAR VASUTASOKAT ROMÁNIÁBÓL

Budapest, szeptember 27. (Magyar Távirati Iroda) A román államvasutak még szeptember 5-én rendeletet bocsátottak ki, amelyben tömegesen helyezték át a magyar nemzetiségű vasutasokat a bécsi döntés értelmében Magyarországnak átadandó területekre. E rendelet következményeképpen a magyar nemzetiségű vasutasokat tömegesen távolították el Romániából. Egyedül Piskin 340 magyar vasutas család várakozik, hogy őket a Magyarországnak átadott területre szállítsák.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

A GAZDASÁGI AKADEMIA IGAZGATÓJA BUDAPESTEN

Gulyás Antal professzor, a Pallagi Gazdasági Akadémia igazgatója tegnap Budapestre utazott. Budapesti útja során megjelenik a földművelésügyi és kultuszminiszterek előtt. Beavatottak tudni velük, hogy Gulyás Antal akadémiai igazgató budapesti útja összefüggésben van azzal, hogy a pallagi gazdasági akadémia beolvad a debreceni Tisza István tudományegyetembe, mint az egyetem mezőgazdasági fakultása.

METEOR MOZI MŰSORA

Szombaton, vasárnap: „JAUREZ” (Viva Mexice!) Betie Davis, Paul Muni
Keddől: „VARLAK!”

Állandó műsorszámok hétköznapokon Budapest I. műsorán:

6.40: Ebresztő. Torna. 7.00: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek. 10.00: Hírek. 11.10: Nemzetközi vízállásjelentés. 12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés. 12.40: Hírek. 1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.30: Hírek. 2.45: Műsorismertetés. 3.00: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 7.10: Hírek magyar és román nyelven. 9.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven, majd hírek és időjárásjelentés.

SZEPTEMBER 28.

Budapest I.

10.00 Hírek. 10.20 Mátyás szülővárosa: Kincses Kolozsvár. Felolvasás. 10.45 Mit nézzünk meg? A felsőmagyarországi hában kerámia emlékeit a Nemzeti Múzeumban. Ismerteti Bárányné Oberschall Magda dr. Felolvasás. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00 Harangszó. — Himnusz. — Időjárásjelentés. 12.10 A Rádó Szalonzenekara. 12.40 Hírek. 1.20 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 1.30 Hanglemezek. 2.30 Hírek. 2.45 Műsorismertetés. 3.00 Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 4.10 Ifjúsági rádió. A hős középcsatár. Sporthangjáték. Irta Arató Béla. Vezetői Kilián Zoltán. Előadják gyermekszereplők. 4.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 5.15 Kiss Lajos cigányzenekara. 5.45 Az idej rádiókészülékek ismertetése. Kádár Géza posta s. mérnök postaműszaki előadása. 6.10 Az Aranyhegedű pályázat keretében az Aranyhegedű győztesének, a rendőreznekarnak a hangversenye. 7.10 Hírek magyar és román nyelven. 7.25 Ladiikon a tiszai halászhalkal. Közvetítés Tápérol. Beszél Budinszky Sándor. (Hangfelvétel.) 7.50 Lőversenyeredmények. 8.00 Hegyaljai szüret. Hangjáték. Irta ifj. Ambrózy Agoston és gróf Haller Alfréd. Rendező Csanády György. 9.00 Hírek német, olasz, angol és

francia nyelven. Majd Hírek és időjárásjelentés. 10.00 Mindenből egy keveset. Közvetítés az Ostende-kávéházból. Közreműködik Buttola Ede tánczenekara és a Rajkó-zenekar. 11.00 Hanglemezek. — 0.05 Hírek.

Budapest II.

5.50 Kiss Lajos cigányzenekara. 6.30 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája. 7.15 Tánclemezek. — 8.00 Hírek, lőversenyeredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven. 8.25 Brahms: H-dur zongorahármas. Előadja a debreceni zongorahármas. 9.00 Közvetítés a Valéria-kávéházból. 9.35 Időjárásjelentés.

RENDELET

A BELVIZEK ELVEZETÉSÉRŐL.

Budapest, szept. 27. (MTI) A hivatalos lap kormányrendeletet közöl, hogy a téli és tavaszi árvizek folyamán az ez évben keletkezett belvizek elvezetésére a szükséges csatornák, árkok, csővezetékek létesítését a hatóság, a vízjogi engedélyezésekre nézve fennálló rendes jogszabályoktól eltérően a legegyszerűbb és lényegesen megrövidített eljárás lefolytatása után elrendelhesse. Minden birtokos köteles tűrni, hogy hatósági határozat alapján birtokán keresztül a víz át- vagy levezetessék és a szükséges munkálatok elvégeztessenek. A rendelet a vízlevezetéssel okozott kártól való kártalanítást szigorúan körülfaragott és csak igen kivételes szűk térre szorítja. A kárterítési igény kérdésében pedig a bírói út kizárja. A vízlevezető műveket, amennyiben azok az elfoglalt területek használatát meggátolják, mielőtt csak lehetséges, de legkésőbb egy éven belül meg kell szüntetni és lehetőség szerint a korábbi állapot helyre kell állítani. A rendelet kiadására azért volt szükség, mert az idej árvizek során az egyes helyeken jelentékeny mezőgazdasági művelés alatt álló területeken viszsamaradtak belvizek s ezek elvezetéséről gondoskodni, kell, hogy az említett területek a mezőgazdasági termelés szolgálatába mielőbb bekapcsolhatók legyenek.

A TERMENYEK ES ORLEMENYEK KOTELEZO BEJELENTESI HATARIDEJE SZEPTEMBER 28-AN JAR LE

A korábban hirdetményekben, falragaszokon és a napilapokban közzétett 6530—1940. M. E. sz. kormányrendelet szerint mindenki, akinek birtokában az 1940. évi szeptember hó 20-iki állapot szerint külön-külön 1 (egy) q-t meghaladó búza, rozs, kétszeres, zab, árpa, vagy ezekből készült 50 (ötven) kg-ot meghaladó örlemény és malomtermék (liszt, dara, korpa, hulladék), továbbá 20 (husz) kg-ot meghaladó bab, borsó, lencse és morzsolat állapotban 5 q-t, csőves állapotban 7.5 q-t meghaladó tenge-rikészlete van, tartozik a teljes készletét nyolc nap alatt pontosan bejelenteni.

A közlemezés biztosítására vonatkozó renndeletre fűződő igen nagy fontosságú érdekekre és a bejelentés elmulasztásával járó súlyos büntetésre hivatkozással újlág figyelmeztetem az összes érdekelteket, hogy bejelentési kötelezettségeiknek mulhatatlanul tegyenek eleget.

A bejelentést 1940. évi szeptember hó 28-ig bezárólag a városi Közlemezési Ügyosztály termelői irodájában (Piac u. 28. sz. alatt, a volt Fürdőgondnoki Hivatalban) az ott beszerezhető bejelentőlapon eszközölhető elszámolás és felelősség mellett aláírva kell megtenni.

Debrecen, 1940. szeptember 27.

Polgármester.

HIVATALOS HIRDETME NY

a Debreceni Helyi Vasut r. t. Széchenyi utcai autóbuszjáratai engedélyének meghosszabbítása tárgyában.

Az 57,000—1931. Kö M. sz. rendelet 13. §-ának 2. pontja értelmében közhírré teszem, hogy a Debreceni Helyi Vasut r. t. részére engedélyezett Széchenyi utcai autóbusz járatok engedély- okiratát f. évi szeptember hó 1-től kezdődőleg 1941. évi december hó 31-ig terjedő időtartamra a jelenlegi feltételek mellett meghosszabbítottam.

A vonatkozó véghatározatom 15 nap múlva válik jogerőssé.

Debrecen, 1940. szeptember 24.

Polgármester.

HIRDETME NY.

Értesítjük a város n. é. fürdőközönségét, hogy a nagyerdei fürdőtelep nyitott fürdője (strand) az idej befejeztére tekintettel e hó 30-án bezár.

A régi beosztásban továbbra is üzemben marad a thermál és kádifürdők, valamint az egyéb gyógykiszolgáltatások.

Fürdő nyitva: reggel 7-től este 19-ig. Felhívjuk a n. é. közönség figyelmét arra, hogy a jegypénztár október 1-től a thermalfürdő feléi bejratnál szolgáltatja ki a jegyeket. A fürdőbe való bejérés is erről történik.

Igazgatóság.

HIRDETME NY.

Debrecen sz. kir. város törzsgyűlése több létszámfeletti meddő és fias tehén, koros és fiatalabb bika kerül eladásra a f. évi október hó 7-én d. e. 9 órakor a Baromvásártéren tartandó országos vásáron.

Debrecen, 1940. szeptember 27.

Polgármester.

HIRDETME NY.

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy Debrecen és Berettyóújfalu között ez évi október hó 1-től kezdve a 106. és 103. sz. autobusjáratainkat ismét közlekedtetni fogjuk. A 103. sz. járat az eredeti menetrendnek megfelelően Hajdúszovátont át jön Debrecenbe, minek folytán ugyane naptól kezdve a 105. sz. járatnak Hajdúszovátont át való közlekedése meg- szünik és az eredeti menetrend szerint Mikepércsén át fog ez a járat közlekedni. Debrecen, 1940. szeptember 27.

A Debreceni Helyi Vasut üzletigazgatósága

A szerkesztésért és kiadásért felelős: THURY LEVENTE. Laptulajdonos: Tiszántúli Független Ujság Vállalat. Nyomta a könyvnyomtatás 500. évében: Nagy Károly Grafikai Műintézete, Debrecen, Ferenc József út 49. szám.

Apróhirdetések

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög a Tiszántúli Független Ujságban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fill. Vastag betűvel szedett szavak kétszeresen számítanak, üzleti hirdetésre más díjazás. Felvilágosítással készséggel szolgálunk. Apróhirdetéseket este 8-ig felvesz a kiadóhivatal. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 21-52.

Betöltendő állás

Tanulóányt felvesz Hegedüs Kata kalap- szalon, Bika bérház. 1558

Allást keresők

Periekt könyvelő „Szerényigényű, jelégére irodai alkalmazást keres. 1551

Kiadó lakás

Központifutéses, félemeleti szép uccai szoba 1—2 személy részére kiadó, esetleg teljes ellátással. Cim a kiadóban. 1421

Egy

szoba, előszoba mellékhelyi- séggel ügyvédi irodának, vagy orvosi rendelőnek kiadó. — Hatvan u. 37. 1560

Modern

összkomfortos 3 szobás lakás, november elsejére kiadó. Érdeklődni Freund és Rosenbaum cégnél, Piac u. 67. 1555

Szép,

tiszta bútorozott szoba fiatal nőnek kiadó, Vörösmarty ucca 10. 1553

Különbejárátú

uccai elegánsan bútorozott szoba fürdőszoba használat- tal kiadó, Miklós ucca 18. jobbra. 1493

Garantáltan

tiszta két egymásbanyiló uccai bútorozott szoba külön- bejárattal, fürdőszoba használat- tal kiadó, Széchenyi u. 12. szám. 1493

Lakást keresők

Egyszoba konyhás lakást keresek, le- hetőleg a belvárosban. Cim az anyakönyvi hivatalban.

Eladás

Szürke női átmeneti kabát jó álla- potban eladó, Széchenyi u. 12. szám, uccai lakás. 1501

Bordóra

festett ebédőberendezés el- adó. Megtekinthető délután 3—5-ig, Lorántffy u. 30. más-odik lépcső. 1548

Eladó méh családok.

21 család méh bőséges méz- készlettel 23 NB keretes, majdnem új vándorkaptárak- ban eladó. Ertekezni Magoss György tér 19. alatt. 1554

Tankönyvek,

kereskedelmi II., III. IV. osz- tályába valók eladó, Diófa u. 15. szám. 1467

Vétel

Vennék

24-es, vagy 25-ös fehér gyer- mekhócipót. Cim a kiadóban. 1385

Tengerit,

50 mázsát vennék. Cimeket a kiadóba kérek. 1404

Ajánlat

Ne dobja el ócska kalapját! 1.50 P-ért újjáalakítja, nyúlszörkalapot 2 P-ért. Weinberger Jenő ka- lapos, Széchenyi u. 7. 2663

P 6-ért

női divat kalapok, angol for- mák. Alakítás 2.— „Kalap- ipar”, Széchenyi u. 7. 1499

Hálószobák,

ebédlők, kombinált szobák, konyha berendezések Sala- mon bútorüzletében. Jó mi- nőség, előnyös árak. Részlet- re is, Hunyadi u. 2. sz. alatt. 1531

Eltörött

disztárgyak, nipppek, vázak javítása szakszerűen olcsón. Bárány rádiósnál, Piac ucca 40. Hangya átjáró. 1410

Kész

bundák, alakítások, minden- féle szőrmeárak olcsón be- szerezhetők Altmann szücs- nél, Miklós u. 2. Takarékos- sági tag. 1509

Esőernyőt

legolcsóbban a készítőitől ve- gyen, javítás, áthúzás, Ernyő- szalon, Piac u. 77. 1324

Bútorok

megőrzését, eladását vállal- juk. Mindent legolcsóbban beszerezhet a Vagyonmentő- nél, Hunyadi u. 22. 1552

Különléle

Varrónó

bécsi gyakorlattal házakhoz ajánlok, Arany János u. 15. szám.

Kóser

hordókaposztá, kóser szap- pan Kupfernál, Pásti sarak. 1556

Szerényigényű,

intelligens lakótársnót kere- sek, mindennemű varrást, ja- vitást, harisnyatopalást ké- szítek. József kir. herceg u. 22., kis lakás. 1192

Házi

varrást vállalok, felső- és fe- hérneművarrást. Cim a ki- adóban. 1057

Oktatás

Gyors-

és gépírásra iratkozzék be a Naményi Gyors- és Gépíró Iskolába. Batthyány u. I. I. emelet. Allamvizsga, állásba- helyezés.

Társ

13—15000 pengővel földber- lethez társnak keresek. Cim: Széchenyi u. 8. trafik. 1550

Nagynívójú

fodrászület nyitásához pén- zes társat keresek. Cim a ki- adóban. 1559

Budapesti, sze- politikai körök nagy világesem- nek. Nagy figye- trop és Ciano g- rösen Ribbent- rse, amelyben egyezmény nyi- mindazok szá- r. n. d. felépítés- ni.

Budapesti p- kzetnek Mh- niszlernek néh- magyar-japan- megalakulása a- vözlő táviratára- bértságságos vis- gyarországgal a-

8. Budapesti s- én k- hat. M- magya- egyca- tek Ribb- ntési. Kül- imi b- döntő- vabbi- zása b- gisuta- ben a- ameri- tároka- n' az e- ségét e- s-kerül- küldött üd- nezeté- tak és- tesét.

Hitler ve- ncellar megf-

Berlin, szept- Hitler vezér es- ben az új kanc- szabt megbes- góf külügym- s n Ribbentro- le: volt. (MTI)

Berlin, sze- Ciano gróf ola- bat délután 4 ó- tában kihalgat- japán nagyköv- beszélést f. lya- ráty és császár- adta a japan- Lőrinc és Lázá- gykoreszjét.

A s

Róma, sze- Távirati Iroda- Madridból je- tertanács a k- nácskozott. A-

A s

Ottawa, szept- Az amerikai- bizottság a jöv- megvizsgálja a- zódést. (MTI)

Washington, Távirati Iroda- kijelentette, ho- szerződés az E- mára azt jelen- nek a háború-